

Tussen dwangbuis en drang naar vrijheid

Door Peter Garstenveld en Ron Jansen

NIJKERK - De Dag van het Vakcentrum stond deze week in het teken van onderscheidende ondernemers. Op het podium de lofzang, in de wandelgangen toch ook wel kritiek op de dwangbuis van de formule.

Daarvoor was er een keur van ondernemers over de catwalk in de zaal gelopen, die met de goede verhalen over onderscheidend vermogen kwamen. Het waren tien van de twaalf ondernemers die het tot provincie-winaar schopten in de ZO'Z-verkiezing. Vaak noemen zij lokaal assortiment en lokale binding zoals 'de band met het verenigingsleven', als onderscheidende factoren. In de wandelgangen denken ondernemers genuanceerd over ondernemerschap en de kans tot onderscheidend vermogen, zo blijkt. Volgens AH'er Jacco Kat staat ondernemerschap onder druk. 'AH werpt nog steeds veel belemmeringen op voor lokaal assortiment als het vers betreft. Het pro-

Patricia Hoogstraaten: 'AH en Jumbo accepteren de Franchisecode niet.' Foto: Distrifood

ces verloopt vooral stroperig en onslachtig, en alles moet gecertificeerd zijn en aan Iso-normen voldoen. Producten van de geweldige lokale slager kun je daardoor bijvoorbeeld niet of lastig in assortiment nemen.' Hij noemt ook Sail, dat hem benaderde voor een regionale actie door ondernemers en filialen. 'Dat ketste af, omdat AH vindt dat er genoeg acties zijn dit jaar.' Er gaat ook het verhaal van de ex-C1000-ondernemer die als AH'er zijn worstassortiment moest inleveren: 'Ze komen meteen met een brief van de advocaat.'

Een Coop-ondernemer: 'Doordat de fee over de omzet wordt geheven, ben je een dief van je eigen portemonnee als je veel lokaal assortiment opneemt.' Een prisoners-dilemma: 'Maar als je dat schrappt, loop je de kans je klant kwijt te raken.'

Frits van der Heide (senior), ex-voorzitter AH-franchisers, toverde een mooie definitie uit de hoed: 'Franchisers vragen onderling: hoe was je omzet? Filiaalmanagers vragen: hoe was je rendement? Dat maakt het wezenlijke verschil.'

Vakcentrum-directeur Patricia Hoogstraaten was tijdens het congres nog het meest duidelijk over die pastelling tussen ondernemer en formule. De verhoudingen zijn scheef, de vrijwillige Franchisecode zou evenwicht moeten brengen: 'AH en Jumbo leggen die code naast zich neer.' Het is tot op ministerieel niveau doorgedrongen. De code zou daardoor wel eens tot wet kunnen worden verheven. De eerste consultatieronde hiervoor loopt 25 mei af.